

สรุปผลการสัมมนาระดมความคิดเห็นระดับภาค
เรื่อง “แนวคิดและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะ
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554)”

วันที่ 19-20 ธันวาคม 2548 ณ จังหวัดระยอง

1. ข้อเท็จจริง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) อยู่ระหว่างการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 โดยได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม ซึ่งได้วางขั้นตอนกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 โดยเปิดโอกาสให้มีการระดมความคิดเห็นอย่างกว้างขวางในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชุมชน ระดับภาค และระดับประเทศ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก คือ (1) ขั้นตอนกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาประเทศ (2) ขั้นตอนร่างรายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 และ (3) ขั้นตอนอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ภายในเดือนตุลาคม 2549

ขณะนี้การดำเนินงานในขั้นกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาประเทศ ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 มีความก้าวหน้าไปมากแล้ว สศช. จึงได้จัดเวทีระดมความคิดเห็นเพิ่มเติมในระดับภาคทั้ง 4 ภาค ในช่วงเดือนธันวาคม 2548 โดยมีกำหนดการ ดังนี้

ครั้งที่ 1 : ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ 15-17 ธันวาคม 2548 ณ โรงแรมโซฟิเทลราชาออร์คิด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ครั้งที่ 2 : ภาคกลาง ระหว่างวันที่ 18-20 ธันวาคม 2548 ณ โรงแรมสตาร์ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ครั้งที่ 3 : ภาคเหนือ ระหว่างวันที่ 21-23 ธันวาคม 2548 ณ โรงแรมปางสวนแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ครั้งที่ 4 : ภาคใต้ ระหว่างวันที่ 25-27 ธันวาคม 2548 ณ โรงแรมแกรนด์ไฮม์ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การสัมมนาภาคกลางครั้งนี้ สศช. ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นที่จะนำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดการพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ซึ่งสะท้อนความต้องการของคนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง ประกอบด้วยประเด็นการระดมความคิดเห็น 2 ประเด็นหลักคือ

(1) การกำหนดแนวทางการเสริมสร้างทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม และทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10

(2) การกำหนดบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ในการเสริมสร้างทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม และทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10

2. กรอบแนวคิดและทิศทางของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10

2.1 สถานการณ์การพัฒนาประเทศ

(1) การประเมินผลการพัฒนาประเทศที่ผ่านมา พบว่าการเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่บนพื้นฐานของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสิ้นเปลือง ยังขาดความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม **ส่วนหนึ่ง** **เนื่องมาจากการใช้ทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม และทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เน้นทางด้านปริมาณมากกว่าคุณภาพ** ส่งผลให้ทุนต่างๆ ได้สูญหายหรือลดน้อยลงไปเป็นจำนวนมาก อีกทั้งทุนที่มีอยู่ก็ไม่ได้รับการเสริมสร้างให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศเท่าที่ควร

(2) บริบทการเปลี่ยนแปลงต่อทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะต่อไป ประเทศไทยยังต้องเผชิญกับบริบทการเปลี่ยนแปลงในหลายด้านที่สำคัญ และจะมีผลกระทบทั้งที่เป็นโอกาสและข้อจำกัดต่อการพัฒนาทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม และทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ซึ่งจะต้องมีการเตรียมความพร้อม และกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่เหมาะสม โดยนำจุดแข็งและโอกาสของทุนที่มีอยู่ในประเทศ มาเป็นภูมิคุ้มกันและพัฒนาให้เป็นประโยชน์ เพื่อรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นได้อย่างรู้เท่าทัน

2.2 ทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10

(1) จุดมุ่งหมาย การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 จะมุ่งพัฒนาสู่ **“สังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน (Green Society)”** โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลของการพัฒนาให้เกิดขึ้นในทุกมิติ ทั้งมิติทางเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่ความอยู่ดีมีสุขของคนไทย และเกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนตลอดไป

(2) แนวคิดพื้นฐาน ยังคงยึด **“คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา”** และยึดหลัก **“ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”** เป็นปรัชญานำทางในการบริหารและพัฒนาประเทศต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 โดยมีการขับเคลื่อนให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

(3) ทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 มุ่งนำทุนที่มีอยู่แล้วในสังคมไทยทั้งทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม และทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มาใช้ให้เกิดประโยชน์ และเสริมสร้างให้เข้มแข็ง โดยวางแนวทางการพัฒนา และเสริมสร้างทุนทั้ง 3 ลักษณะดังกล่าว ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม รวมทั้งระดับประเทศ เพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนต่อไป ดังนี้

(3.1) ทูทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วยทุนทางกายภาพ (Physical capital) ทุนหรือสินทรัพย์ทางการเงิน (Financial Capital/assets) สินทรัพย์ที่ไม่สามารถจับต้องได้ทางกายภาพ แต่สามารถอ้างสิทธิประโยชน์ได้ในอนาคต (Intangible Capital) และแรงงาน/ทรัพยากรมนุษย์

(3.2) ทูทางสังคม เกิดจาก การรวมตัว ร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานของความไว้วางใจเชื่อใจสายใยความผูกพัน และวัฒนธรรมที่ดีงามของสังคมไทยผ่านระบบความสัมพันธ์ในองค์กรประกอบหลัก ได้แก่ คน สถาบัน วัฒนธรรม และองค์ความรู้ ซึ่งจะเกิดเป็นพลังชุมชนและสังคม โดยองค์ประกอบหลักทั้ง 4 ด้านมีบทบาทและยึดโยงให้เกิดทุนทางสังคม

(3.3) ทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพจะเป็นประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สำคัญในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 **ความหลากหลายทางชีวภาพ** หมายถึง ความหลากหลายของชนิดพันธุ์ พันธุกรรม และระบบนิเวศ ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับทุนทางสังคม เพราะเป็นที่มาของภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิถีการดำรงชีวิตของชุมชน เป็นทรัพยากรที่สำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลผลิตทั้งเกษตรอุตสาหกรรม และบริการ รวมทั้งเป็นปัจจัยพื้นฐานการผลิตและการดำรงชีวิตที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์การแข่งขันและการค้าระหว่างประเทศ

3. สรุปผลที่ได้จากการสัมมนา

ที่ประชุมได้ยอมรับความสำคัญของทุนทั้ง 3 ทุนที่มีอยู่ของประเทศ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 พร้อมทั้งเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะเป็นโอกาสสำหรับการพัฒนาในอนาคต ที่มุ่งสู่จุดมุ่งหมายร่วมของการพัฒนาประเทศสู่ “สังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน” ในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10

นอกจากนี้ที่ประชุมยังได้เสนอแนวทางการเสริมสร้างทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม และทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการกำหนดบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ในการเสริมสร้างทุนดังกล่าว เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ดังนี้

3.1 ทุนทางเศรษฐกิจ

(1) ข้อเสนอแนวทางการพัฒนา

(1.1) การจัดความยากจน

1) โครงสร้างพื้นฐาน

» วางรากฐานและเครือข่ายการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ให้มีประสิทธิภาพอย่างครบวงจร ครอบคลุมทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

» กระจายสาธารณูปโภคสู่ชนบทอย่างทั่วถึงและเพียงพอ

ส่งเสริมสินค้าชุมชน

เพื่อมิให้สร้างโอกาสในการทุจริต

2) ทรัพยากรธรรมชาติ

รายได้พึงตนเองได้

☛ ให้หน่วยงานภาครัฐตัดสินใจให้ชัดเจนในทางเลือกของผลประโยชน์ระหว่างการเพิ่มรายได้จากการผลิต กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การส่งเสริมอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

☛ พัฒนาและปรับปรุง/แหล่งกักเก็บน้ำโดยใช้เทคโนโลยี และการบริหารจัดการการใช้น้ำอย่างเหมาะสม

☛ ส่งเสริมการสร้างชุมชนให้น่าอยู่ควบคู่กับการสะสมทุนทางเศรษฐกิจ เช่น การปลูกไม้ผล และไม้เศรษฐกิจริมทางหลวงแทนการปลูกไม้ดอกไม้ประดับในบางจุดเพื่อให้ผลทางเศรษฐกิจในอนาคต เป็นต้น

3) การเงิน/การคลัง

☛ สร้างวินัยการออมและลดปัญหาหนี้สิน โดยสนับสนุนและกำหนดมาตรการให้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน การบริหารการเงินครัวเรือน พร้อมทั้งสร้างความรู้เพื่อพัฒนาอาชีพ

☛ เร่งดำเนินการตามนโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุนให้เกษตรกรโดยมีมาตรการป้องกันการหาผลประโยชน์จากนายทุน

☛ ปรับโครงสร้างภาษีให้มีความเป็นธรรมมากขึ้น

☛ พัฒนาความรู้ด้านการบริหารจัดการการเงินของชุมชนในพื้นที่ เช่น กองทุนหมู่บ้าน เพื่อยกระดับเป็นธนาคารหมู่บ้าน และส่งเสริมกองทุนออมทรัพย์ของชุมชน เช่น กองทุนเกลือเกลือพี่น้อง และสัจจะสะสมทรัพย์ เป็นต้น

☛ ปรับปรุงกลไกการกระจายและตรวจสอบการใช้งบประมาณของรัฐให้ลงสู่ระดับชุมชนอย่างแท้จริง

4) แรงงาน/คน/ชุมชน

- ให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกในการประกอบอาชีพแก่ประชาชนตั้งแต่ระดับเยาวชน
- พัฒนาฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับศักยภาพของบุคลากรตลาดแรงงาน และเทคโนโลยีทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ โดย
  - พัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา และการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - ปฏิรูปสื่อการเรียนการสอน
  - พัฒนาจริยธรรมครู
  - พัฒนาทักษะในการปฏิบัติงาน
  - สนับสนุนการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในกระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพ เพื่อลดต้นทุนการผลิตและลดการพึ่งพาแรงงานต่างด้าว

(1.2) การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ (เกษตร อุตสาหกรรม บริการ)

1) ทรัพยากรธรรมชาติ

- เชื่อมโยงเครือข่ายแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยยึดการอนุรักษ์และความปลอดภัยเป็นหลัก
- เน้นการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจเพื่อให้เกิดความสมดุลในทุกมิติ

2) ทรัพยากรที่จับต้องไม่ได้

- บูรณาการองค์ความรู้สมัยใหม่เพื่อต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
- ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา และสร้างนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ลดความซ้ำซ้อนและประหยัดงบประมาณ เช่น การพัฒนาพันธุ์พืชให้มีผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น เป็นต้น
- เชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรความร่วมมือเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลกันในลักษณะคลัสเตอร์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเพิ่มผลผลิต
- สนับสนุนการเกษตรอินทรีย์ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

3) แรงงาน/คน/ชุมชน

➤ พัฒนาความรู้ในระดับชุมชน โดยให้การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความเข้มแข็งของชุมชนในด้านต่างๆ ทั้งด้านการบริหารจัดการ และการฝึกทักษะวิชาชีพ (ทั้งอาชีพหลักและอาชีพเสริม)

➤ พัฒนาความรู้และทักษะด้านภาษาต่างประเทศของเยาวชนในระดับรากหญ้าผ่านสื่อต่างๆ อย่างเหมาะสม เช่น หนังสือ สื่อมวลชน และเคเบิลทีวี เป็นต้น โดยรัฐรับเป็นภาระในเบื้องต้น

➤ สร้างค่านิยมในการเป็นผู้ประกอบการ

(2) บทบาทการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนา

(2.1) ภาครัฐ

1) สนับสนุนกิจกรรมของสื่อสารมวลชนเพื่อให้เกิดการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์

2) ร่วมกับภาคีร่วมพัฒนาในการกำหนดบทบาทการพัฒนาให้ชัดเจนตลอดกระบวนการพัฒนาตั้งแต่ขั้นของการร่วมคิด ร่วมดำเนินการ และติดตามประเมินผล

3) พัฒนาความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และผู้นำชุมชนให้สามารถสื่อนโยบายของรัฐอย่างถูกต้อง ในการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชนอย่างตรงเป้าหมาย

4) สร้างความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม และสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่

(2.2) ภาคประชาชน

1) มีส่วนร่วมในการวิจัยและพัฒนาเพื่อสะท้อนความต้องการของชุมชน

2) มีส่วนร่วมในการกำหนดและปรับแก้กฎหมายตามกรอบที่กำหนดไว้

3) ใช้ผลการพัฒนาเป็นเครื่องชี้วัดผลงานและเงื่อนไขในการสนับสนุนนักการเมืองท้องถิ่นในการเลือกตั้งรอบต่อไป

(2.3) ภาคสื่อมวลชน

สร้างระบบการสื่อสารเรื่องนโยบาย มาตรการ ยุทธศาสตร์ งบประมาณ และอื่นๆจากภาครัฐลงไปสู่ชุมชนในแต่ละระดับอย่างต่อเนื่องและตรงกับข้อเท็จจริงโดยใช้ข้อความที่เข้าใจง่าย เพื่อมิให้เกิดการบิดเบือน และตีความผิด

หมายเหตุ : ความเห็นจากที่ประชุมที่เกี่ยวข้องกับทุนสังคม

1. สร้างเสริมจริยธรรมของประชาชนตั้งแต่ในเยาว์วัย เช่น การวิปัสณากรรมฐานในวัดและโรงเรียน เพื่อเป็นพื้นฐานในการเสริมสร้างสติ สมาธิ และปัญญา
2. ส่งเสริมทางด้านกีฬาในทุกๆระดับ โดยเฉพาะในระดับชุมชนอย่างทั่วถึง เช่น การสร้างสนามกีฬาในชุมชน
3. เชื่อมโยงค่านิยมตามกระแสเศรษฐกิจโลกกับค่านิยมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยการพิจารณาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม เช่น กระแสบริโภคนิยม โอกาสในการเข้าถึงข้อมูล และการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศผ่านระบบ

I

T

3.2 ทุนทางสังคม

(1) ข้อเสนอแนวทางการพัฒนา

(1.1) การเพิ่มคุณภาพและศักยภาพคน ให้มีส่วนเพิ่มพูนทุนทางสังคม และสนับสนุนการพัฒนาประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาสติปัญญา และสุขภาพอนามัย โดย

1) การพัฒนาจิตใจ คุณธรรม จริยธรรม

☛ เสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ของคนต่างวัยในครอบครัวเป็นการกลมเกลียวจิตใจเด็กและเยาวชน ให้มีวินัย ซื่อสัตย์ มีคุณธรรม กตัญญู เอื้ออาทร และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

☛ กระตุ้นให้คนทุกวัยมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อส่วนรวมในทุกๆระดับ เป็นการสร้างการเรียนรู้ของการทำงานร่วมกัน รู้จักการประสานประโยชน์ เป็นพลังนำไปสู่การแก้ปัญหาและการพัฒนาด้านต่างๆ

☛ สร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตบนพื้นฐานของความพอเหมาะพอควร รู้จักประหยัด อดออม และมีวินัยในการใช้จ่าย

☛ สร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างจิตสำนึก และปรับฐานคิดเรื่องคุณค่าแห่งตน สังคมแห่งความดี สู่วิถีชีวิตพอเพียง

- ✦ กำหนดมาตรฐาน คุณธรรม จริยธรรม ของผู้นำทุกระดับ
- ✦ พัฒนาครอบครัวให้อบอุ่น และมีสัจจะ
- ✦ เสริมสร้างให้เยาวชนเข้าใจตนเอง เชื่อมั่น เห็นคุณค่า และพัฒนาตนเองไปในทางที่ถูกต้อง

2) การเฝ้าหาความรู้ ประกอบด้วย

- ✦ สร้างนิสัยรักการอ่าน และใฝ่รู้ตั้งแต่เด็กจนตลอดชีวิต เพื่อให้รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

✦ เพิ่มทักษะความรู้ความสามารถทั้งระดับพื้นฐานและระดับวิชาชีพเฉพาะ เพื่อสร้างความมั่นคงในการประกอบอาชีพ และการมีงานทำ โดยเน้นรู้จริงเพียงอย่างเดียว แต่ให้เกิดความเชี่ยวชาญ

✦ สร้างโอกาสและกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทุกช่วงวัยที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตในแต่ละท้องถิ่น โดยการพัฒนาให้มีความรู้คู่คุณธรรม สนับสนุนให้สถาบันการศึกษาใน ส่วนกลางและท้องถิ่นร่วมมือกับหน่วยงานและชุมชนในการจัดการองค์ความรู้ ขยายผลต่อยอดสู่พื้นที่อื่นและพัฒนาเป็นนโยบายสาธารณะของประเทศ

- ✦ ให้มีสถาบันพัฒนาด้านการเมืองในทุกระดับ

✦ สร้างจิตสำนึกในด้านคุณธรรม จริยธรรม แก่สื่อ และผู้ที่ทำหน้าที่นำเสนอด้านสื่อ (พิธีกร นักแสดง)

✦ ต้องส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงสิทธิ และหน้าที่ในการใฝ่รู้ ด้านสุขภาพอนามัย

3) ด้านสุขภาพอนามัย

✦ ส่งเสริมการพัฒนาคนให้มีพัฒนาการที่เหมาะสมตามช่วงวัย ทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ จิตใจ ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวัยสูงอายุ ตลอดจนการเตรียมความพร้อมของคู่สมรส

✦ เสริมสร้างคนไทยให้ สุขภาพดี แข็งแรง เน้นหนักด้านสุขภาพ โดยใช้ฐานครอบครัวและชุมชน ให้ลด ละ เลิก โดยให้มีพฤติกรรม การบริโภคที่เหมาะสม พฤติกรรม สุ่มเสี่ยงต่อสุขภาพ ควบคู่กับการส่งเสริมให้ดูแลสุขภาพของตนเอง การออกกำลังกาย การ เล่นกีฬา การรับประทานอาหารให้ถูกสุขลักษณะรวมทั้งการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

✦ ให้ประชาชนที่มีอายุ 35 ปี ขึ้นไปได้รับการตรวจสุขภาพฟรี/ให้รัฐจัดสวัสดิการตรวจสุขภาพฟรีประจำปีถ้วนหน้า

(1.2) การส่งเสริมบทบาทของสถาบันหลักในการสร้างความสามัคคีของคนในชาติ เป็นการดำรงไว้ซึ่งความเป็นเอกภาพและความเป็นปึกแผ่นของประเทศ

- 1) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันทางสังคม ทำให้เกิดระบบความสัมพันธ์ที่เป็นพลังในการพัฒนาทุกมิติ
- 2) เพิ่มบทบาทสถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา และสถาบันชุมชน ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ในการพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกัน และการพัฒนาจิตใจของคนให้มีคุณธรรม จริยธรรม
- 3) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การประยุกต์ใช้ปรัชญาทางเศรษฐกิจพอเพียง สร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตในระดับครัวเรือน ชุมชน และกระบวนการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ และการบริหารประเทศ
- 4) น้อมนำหลักการ “รู้ รัก สามัคคี” มาใช้ในการดำเนินชีวิตและสร้างการมีส่วนร่วมที่นำไปสู่ความสามัคคีและการลดความขัดแย้งภายในชาติ
- 5) ประสานเชื่อมโยงบทบาทของสถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษา ในการรณรงค์ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม แก่เด็กและเยาวชน ให้ได้ผลอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

(1.3) การอนุรักษ์ รักษา พัฒนาวัฒนธรรมที่ดั่งามของไทย ให้คงอยู่และสืบสานสู่คนรุ่นต่อไป

- 1) สืบค้น สืบทอดภูมิปัญญาและขนบธรรมเนียม ศิลปะและวัฒนธรรม รวมทั้งส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่คนรุ่นใหม่ และเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุมีบทบาทในการบ่มนิสัย/ค่านิยมที่ดั่งามให้แก่เด็กและเยาวชน นำความรู้ ประสบการณ์มาทำประโยชน์เพื่อสังคม
- 2) สร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ องค์กรความรู้ และการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย รวมทั้งสร้างนวัตกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณีกลุ่มเยาวชนและศิลปินรุ่นใหม่
- 3) อนุรักษ์ พัฒนา บูรณะ และพัฒนาแหล่งวัฒนธรรมต่างๆ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นหลักและนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาปรับใช้ เป็นการรักษาศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิม
- 4) ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐ เอกชน ประชาชน และสื่อมวลชนร่วมรณรงค์ รักษา และฟื้นฟูคุณค่าทางวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ความเป็นไทยที่เป็นมรดกและคุณค่าของท้องถิ่นและของชาติอย่างเป็นระบบให้มีความเข้มแข็งและผสมผสานไว้ในวิถีชีวิต
- 5) ให้มีการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม
- 6) รณรงค์ สอน ส่งเสริมและอนุรักษ์ ภาษษาไทยที่ถูกต้อง

(1.4) การพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้และภูมิปัญญา ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

- 1) จัดการองค์ความรู้ในระดับชุมชนที่ทำให้เกิดระบบความรู้ที่ชุมชนเป็นเจ้าของ และการนำภูมิปัญญามาผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เกิดเป็นความรู้ใหม่ที่ใช้ไปใช้ในการดำรงชีวิต การพัฒนาศักยภาพชุมชน และการพาณิชย์
- 2) ผลักดันให้มีการจดลิขสิทธิ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาหากมีการนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ทั้งในและนอกประเทศ
- 3) สนับสนุนงานวิจัยพื้นฐานและพัฒนาองค์ความรู้ที่หลากหลายและต่อเนื่อง โดยเฉพาะการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมที่สอดคล้องกับแต่ละพื้นที่ และนำไปสู่การปฏิบัติการจัดการและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ โดยนำผลงานวิจัยไปวางแผนการพัฒนาชุมชนหรือท้องถิ่น
- 4) พัฒนาและต่อยอดภูมิปัญญาและความเป็นไทยที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของชุมชน รวมทั้งสินค้าและบริการที่มีศักยภาพ เช่น ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย วัฒนธรรมด้านอาหาร การนวดแผนไทย และสมุนไพร เป็นต้น (สะท้อนวิถีชีวิตเพื่อการเรียนรู้ของเด็ก และเยาวชน)
- 5) สนับสนุนการจัดการองค์ความรู้ใหม่ ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถของประเทศ
- 6) สนับสนุน และเชิดชูเกียรติภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 7) ส่งเสริมการรวบรวมและจัดการความรู้พื้นฐานที่มีอยู่ในสังคมให้เป็นประโยชน์และเอื้อประโยชน์ต่อการใช้ของภาคสังคม
- 8) จัดตั้งองค์กร/สถาบัน รับผิดชอบการจัดทำองค์ความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 9) กำหนดหลักสูตรเรื่องการเมืองไว้ในการศึกษาทุกระดับ

(1.5) สร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเพิ่มทุนทางสังคม

- 1) เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการพัฒนาบุคลากรให้มีวินัย รับผิดชอบ สามารถทำงานร่วมกันได้โดยมุ่งประโยชน์ขององค์กร ลดค่าใช้จ่ายและเพิ่มรายได้ขององค์กร
- 2) เสริมสร้างระบบสุขภาพแบบใหม่ที่เน้นความร่วมมือระหว่างปัจเจกและชุมชนเป็นการสร้างสุขภาวะและพฤติกรรมสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจแก่คนไทยทุกกลุ่มอายุ

3) สร้างมาตรการจูงใจที่เปิดโอกาสให้คน/ธุรกิจเอกชนสามารถมีส่วนร่วมในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม เช่น การลดหย่อนภาษี การประกาศเกียรติคุณ การให้รางวัลที่เป็นการเชิดชูคุณความดี

4) รักษาและส่งเสริมวิถีเดิมในทุกมิติ ที่เอื้อประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่ของประเทศ นอกเหนือจากวิถีทุน

5) ต้องมีการประเมินทุนทางสังคมโดยใช้ตัวชี้วัด ความเก่ง ความดี ความสุข

6) สร้างมาตรการจูงใจ ให้กับสถาบันสำคัญของท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมของท้องถิ่น เช่น เงินอุดหนุนไปเกียรติคุณ หรือเข็มเชิดชู

(2) บทบาทการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนา

(2.1) ภาคประชาชน ต้องเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนการพัฒนาและเพิ่มทุนทางสังคมให้สอดคล้องกับ โอกาส ศักยภาพ และความพร้อมของแต่ละพื้นที่ โดยการสร้างความสัมพันธ์ ส่งเสริมการ รวมตัว ร่วมคิด ร่วมทำในพื้นที่ โดย

➤ ร่วมพัฒนาคนในชุมชนให้มีคุณภาพพร้อม เพื่อเป็นทุนทางสังคม

➤ ส่งเสริมให้การรวมกลุ่มเข้มแข็ง สามารถพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชน และส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมของชุมชน โดยมีรัฐสนับสนุน และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่และมีสิ่งแวดล้อมที่ดี

➤ ร่วมเสริมสร้างความเข้มแข็งให้บ้าน วัด โรงเรียน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นสถาบันทางสังคมที่มีบทบาทหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาและการเพิ่มทุนทางสังคมในชุมชน

➤ สนับสนุนการจัดการองค์ความรู้ในชุมชนให้เป็นระบบ เกิดการคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่นและนำไปใช้ประโยชน์ต่อส่วนรวม

➤ ส่งเสริมการรักษา ศิลป วัฒนธรรมและความหลากหลายของวัฒนธรรมในชุมชน/วัฒนธรรมพื้นบ้านและบูรณะโบราณสถานต่าง ๆ ในชุมชนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของคนทั่วไป

➤ จัดสรรเงินโดยตรงให้องค์กรภาคประชาชนในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

➤ สร้างความเข้มแข็งองค์กรชุมชน และเครือข่าย เพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารจัดการงบประมาณที่ลงสู่ชุมชนให้สามารถตอบสนองการพัฒนาทุนทางสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

➤ ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

➤ ส่งเสริมสนับสนุนบทบาทของประชาชนที่มีความพร้อมที่จะเป็นบุคลากรด้านศาสนาเพื่อทำหน้าที่สอน และเผยแพร่ความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

➤ การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถาบันในชุมชน การกระจายอำนาจลงสู่ท้องถิ่น ทั้งในแง่ทรัพยากร และการบริหารจัดการมีผลกระทบต่อการพัฒนาชุมชน จึงต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบสถาบันต่าง ๆ ในท้องถิ่นมากขึ้น เพื่อเสริมสร้างให้สถาบันต่าง ๆ ในชุมชนดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ

(2.2) ภาครัฐ ต้องทำหน้าที่เชื่อมโยงการพัฒนาทุนทางสังคม ทุนเศรษฐกิจ และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เกื้อหนุนการพัฒนาประเทศ โดย

➤ ปรับระบบและวิธีการทำงาน โดยบูรณาการการทำงานทั้งแนวดิ่งและแนบราบ โดยเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันระหว่างภาคราชการ ส่วนกลาง ภูมิภาค ท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม รวมทั้งถ่ายโอนภารกิจ การตัดสินใจ และทรัพยากรจากส่วนกลางลงสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น

➤ สร้างความรู้ความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ รวมทั้งกระบวนการประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมให้กับประชาชน ตลอดจนสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม และการตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐในทุกระดับ

➤ เสริมสร้างการบริหารจัดการที่ดีในภาครัฐ ทุกระดับ ตั้งแต่ส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น

➤ ส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเสริมสร้างทุนทางสังคม และระบุดั้งเดิมของงบประมาณที่จะลงไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะต้องนำไปพัฒนาทุนทางสังคม

➤ มีมาตรการจูงใจด้านภาษีให้กับภาคธุรกิจเอกชนที่สนับสนุนการศึกษาและพัฒนาสังคม

(2.3) ภาคธุรกิจเอกชน ประสานงานความร่วมมือระหว่างภาคธุรกิจเอกชนด้วยกันเอง ภาครัฐ ชุมชน และประชาชนในการดำเนินงาน โดย

➤ ดำเนินธุรกิจด้วยความซื่อตรง สร้างความไว้วางใจให้เกิด ขึ้นกับลูกค้าและสาธารณชนเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม

➤ จัดทำบรรษัทภิบาลในองค์กร มีการแข่งขันที่เป็นธรรม ยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อลูกค้า ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คำนึงถึงการประกอบกิจการที่เป็นมิตรต่อทรัพยากรธรรมชาติ สภาพแวดล้อม และสังคม

➤ ร่วมจัดกิจกรรมสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อสังคมตามความถนัด และความสนใจทั้งในการพัฒนาสังคม ศิลปวัฒนธรรม และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

➤ ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วม ของภาคธุรกิจเอกชนในการพัฒนาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

(2.4) สื่อ มีบทบาทในการสร้างสรรค์สังคม ด้วยการสร้างกระแสเชิงบวก ความตระหนัก และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่สังคม โดย

➤ การใช้สื่อทุกรูปแบบอย่างสร้างสรรค์ เช่น สื่อวิทยุ โทรทัศน์ และสิ่งพิมพ์ รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ให้มีบทบาทต่อ/แก่การปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรม และจริยธรรม สร้างค่านิยม พฤติกรรมการดำรงชีวิตบนพื้นฐานวัฒนธรรมที่ดีงามของสังคมไทยแก่เด็กและเยาวชน และสังคมไทย โดยมุ่งเน้นการสร้างคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้ประกอบการ

➤ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิอันพึงมีพึงได้ของประชาชน ตลอดจนเป็นแกนในการรับฟังความคิดเห็นและการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

➤ สนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและเป็นเจ้าของสื่อท้องถิ่น

(2.5) ภาคการเมือง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดสรรงบประมาณเป็นสัดส่วนที่ชัดเจนในการเสริมสร้างการเมืองภาคประชาชนให้เข้มแข็ง

(2.6) ภาคนักวิชาการ / สถาบันการศึกษา นักวิชาการมีบทบาทในการสร้างสรรค์สังคม โดย

➤ การสร้างกระบวนการเรียนรู้สู่ชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนมีศักยภาพในการจัดการความรู้ชุมชนอย่างมีส่วนร่วม

➤ เน้นการวิจัยในท้องถิ่น โดยเน้นปัญหาท้องถิ่น

➤ ส่งเสริมเป็นแหล่งข้อมูลให้ท้องถิ่น

➤ ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาเป็นที่ปรึกษาให้ท้องถิ่น

ทั้งนี้ ในการดำเนินงานทุกภาคส่วนต้องร่วมกันพัฒนาอย่างบูรณาการ

3.3 ทูตทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(1) ข้อเสนอแนวทางการพัฒนา

การพัฒนาทูตทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดการสมประโยชน์ควรอยู่ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ปรับเปลี่ยนแนวคิดเรื่องคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ไปสู่การที่คนเป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศ ให้การบริหารจัดการมุ่งสู่ความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อความอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน แนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ

(1.1) การพัฒนาตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

» ยุติการใช้ทรัพยากรเพื่อปล่อยให้ธรรมชาติเกิดการฟื้นตัว รูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีการผลิตต้องไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสะอาด เกษตรกรรมที่ไม่ใช้สารเคมี เกษตรอินทรีย์

» การพัฒนาบจุดแข็งของประเทศและฐานทรัพยากรที่มีอยู่ วางแผนโดยคำนึงถึงเงื่อนไขสภาพภูมิศาสตร์ของพื้นที่ สนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนา เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การเป็นครัวโลก และอาหารปลอดภัย ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างทุนทางสังคมและรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

» พัฒนาโดยให้ความสำคัญกับการพึ่งตนเองและสามารถอยู่ร่วมกับโลกาภิวัตน์ได้ โดยใช้วิถีไทย เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนาค้นให้เกิดความรู้เท่าทัน

(1.2) การพัฒนาตามแนวคิด “คนไม่ใช่ศูนย์กลางของการพัฒนา แต่เป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศ” และแนวคิดการเรียนรู้อย่างบูรณาการ

» กำหนดนโยบายการพัฒนาให้สอดคล้องกับเงื่อนไขของพื้นที่ สภาพภูมิศาสตร์ และศักยภาพของชุมชน ควบคุมการขยายตัวของอุตสาหกรรม บริการ ที่ทำลายสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และคุณภาพชีวิต กำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับความสามารถในการรองรับของพื้นที่

» การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ต้องดำเนินการทั้งระบบ นิเวศ เช่น นิเวศลุ่มน้ำ นิเวศชายฝั่ง มีแนวทางคุ้มครองพื้นที่อนุรักษ์ที่เป็นของเอกชน เช่น ป่าชายเลน โดยรัฐกำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม

» การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนฐานข้อมูลที่ถูกต้อง ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น จังหวัด ประเทศ และให้ผู้มีส่วนร่วมเข้าถึงข้อมูลอย่างทั่วถึง และเป็นที่ยอมรับ

» สนับสนุนการศึกษาวิจัยและพัฒนาระดับชุมชน โดยปราชญ์ชาวบ้าน นักวิชาการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมจากคนในพื้นที่ เพื่อสร้างองค์ความรู้และจิตสำนึก

(1.3) อื่น ๆ

» ประชาสัมพันธ์กฎหมายสิ่งแวดล้อมให้ประชาชนเข้าใจ และมีการบังคับใช้อย่างจริงจัง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ มีการติดตามควบคุมให้ทันต่อการทำลาย

» มีองค์กรสิ่งแวดล้อมเป็นกลไกสำคัญ เพื่อสนับสนุนการจัดการแบบมีส่วนร่วม และสมประโยชน์

» บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยการสร้างและฟื้นฟู การคุ้มครองป้องกัน และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

(2) บทบาทการมีส่วนร่วมแต่ละภาคส่วน

(2.1) ภาครัฐ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น จะต้องปรับบทบาทจากผู้ควบคุมและสั่งการ มาเป็นผู้ประสานงานและอำนวยความสะดวก สนับสนุนในเรื่องสิทธิการดูแลทรัพยากร ตามรัฐธรรมนูญ

(2.2) ภาควิชาการและองค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันการศึกษาท้องถิ่น จะมีส่วนสำคัญในการวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างองค์ความรู้ และสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของภาครัฐ

(2.3) ภาคองค์กรชุมชนและประชาชน ให้ประชาชนมีสิทธิในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามรัฐธรรมนูญ ทำหน้าที่ตรวจสอบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของภาครัฐ

(2.4) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องสร้างองค์ความรู้ และเพิ่มบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น มีอำนาจหน้าที่ งบประมาณ ตลอดจนมีที่ปรึกษาช่วยในการกลั่นกรองโครงการ

4. การดำเนินงานขั้นต่อไป

สศช. จะนำผลที่ได้จากการระดมความคิดเห็นในระดับภาคทั้ง 4 ภาคดังกล่าว ไปเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 และวางบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ในการพัฒนาประเทศอย่างเหมาะสม โดย

4.1 จัดระดมความคิดเห็นเพิ่มเติมจากกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง (Focus Group) ในส่วนกลางในช่วงเดือนมกราคม ถึงกุมภาพันธ์ 2549

4.2 ยกร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 เพื่อระดมความคิดเห็นในระดับชาติในการประชุมประจำปี 2549 ของ สศช. ในเดือนมิถุนายน 2549